

Säkerhetsskyddsplan

Innehåll

Säkerhetsskyddsplan	1
1. Allmänt	3
Säkerhetsskyddsåtgärder.....	3
Säkerhetsskyddsklassificering	4
Säkerhetsskyddsavtal	4
2. Organisation.....	5
3. Säkerhetsskydd	5
3.1 Säkerhetsskyddschefens uppgifter.....	5
3.2 Säkerhetsskyddsanalys	5
3.3 Informationssäkerhet	6
3.3.1 Informationssäkerhetsklasser	6
3.3.2 Upprättande av handling	6
3.3.3 Sändande av handling	6
3.3.4 Mottagande av handling.....	7
3.3.5 Diarieföring av handling	7
3.3.6 Förvaring och kopiering av handling	7
3.3.7 Upphörande och förstöring av handling.....	8
3.3.8 Inventering av handlingar	8
3.4 Fysisk säkerhet.....	8
3.5 Personalsäkerhet	8
3.5.1 Säkerhetsprövning.....	8
3.5.2 Registerkontroll	9
3.5.3 Säkerhetsklasser.....	9
3.5.4 Tystnadsplikt.....	10
4. Utbildning och kontroll	10

1. Allmänt

Med säkerhetsskydd avses

- skydd av säkerhetskänslig¹ verksamhet mot spioneri, sabotage, terroristbrott och andra brott som kan hota verksamheten samt skydd i andra fall av säkerhetsskyddsklassificerade (SSKU)² uppgifter.

Den som bedriver säkerhetskänslig verksamhet ska utreda behovet av säkerhetsskydd (säkerhetsskyddsanalys). Säkerhetsskyddsanalysen ska dokumenteras.

Med utgångspunkt i analysen ska verksamhetsutövaren planera och vidta de säkerhetsskyddsåtgärder som behövs med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, förekomst av SSKU och övriga omständigheter.

Verksamhetsutövaren ska även kontrollera säkerhetsskyddet i den egna verksamheten, anmäla och rapportera sådant som är av vikt för säkerhetsskyddet och i övrigt vidta de åtgärder som krävs enligt lag.

Så långt det är möjligt ska säkerhetsskyddsåtgärderna utformas så att de inte medför någon skada eller annan olägenhet för andra allmänna eller enskilda intressen.

Säkerhetsskyddsåtgärder

1. *Informationssäkerhet* ska förebygga att säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter obehörigen röjs, ändras, görs otillgängliga eller förstörs, och
2. förebygga skadlig inverkan i övrigt på uppgifter och informationssystem som gäller säkerhetskänslig verksamhet.
 1. *Fysisk säkerhet* ska förebygga att obehöriga får tillträde till områden, byggnader och andra anläggningar eller objekt där de kan få tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter eller där säkerhetskänslig verksamhet i övrigt bedrivs, och
 2. förebygga skadlig inverkan på sådana områden, byggnader, anläggningar eller objekt som avses i 1.
 1. *Personalsäkerhet* ska förebygga att personer som inte är pålitliga från säkerhetssynpunkt deltar i en verksamhet där de kan få tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter eller i en verksamhet som av någon annan anledning är säkerhetskänslig, och
 2. säkerställa att de som deltar i säkerhetskänslig verksamhet har tillräcklig kunskap om säkerhetsskydd.

Regionens säkerhetsskydd kontrolleras av Säkerhetspolisen (Säpo).

¹ Verksamhet av betydelse för Sveriges säkerhet

² Med säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter avses uppgifter som rör säkerhetskänslig verksamhet och som därför omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen eller som skulle ha omfattats av sekretess enligt den lagen, om den hade varit tillämplig.

Säkerhetsskyddsklassificering

SSKU ska delas in i säkerhetsskyddsklasser utifrån den skada som ett röjande av uppgiften kan medföra för Sveriges säkerhet. Indelningen i säkerhetsskyddsklasser ska göras enligt följande:

1. Kvalificerat hemlig vid en synnerligen allvarlig skada
2. Hemlig vid en allvarlig skada
3. Konfidentiell vid en inte obetydlig skada
4. Begränsad vid en ringa skada

SSKU som omfattas av ett internationellt åtagande om säkerhetsskydd ska på motsvarande sätt delas in i säkerhetsskyddsklass, om de inte redan har klassificerats av annan stat eller en mellanfolklig organisation. Indelningen i säkerhetsskyddsklass ska i sådant fall göras utifrån den skada som ett röjande av uppgiften kan medföra för Sveriges förhållande till annan stat eller mellanfolklig organisation.

Säkerhetsskyddsavtal

Om Region Norrbotten avser att genomföra en upphandling och ingå ett avtal om varor, tjänster eller byggtjänster ska ett säkerhetsskyddsavtal upprättas, i vilket ska framgå hur kraven på säkerhetsskydd enligt 2 kap 1 § ska tillgodoses av leverantören om

1. det i upphandlingen förekommer SSKU i säkerhetsskyddsklassen konfidentiell eller högre, eller
2. upphandlingen i övrigt avser eller ger leverantören tillgång till säkerhets känslig verksamhet av motsvarande betydelse för Sveriges säkerhet.

Verksamhetsutövaren ska kontrollera att leverantören följer säkerhetsskyddsavtalet. Vid tveksamheter ska SSC pröva om upphandlingen helt eller delvis ska omges av säkerhetsskydd. Säkerhetsskyddsavtalet är en överenskommelse om det säkerhetsskydd som behövs i det särskilda fallet. När ett säkerhetsskyddsavtal har ingåtts ska företaget upprätta en säkerhetsskyddsinstruktion. I instruktionen, som ska godkännas av regionen, ska företaget redovisa vilka säkerhetsskyddsåtgärder de kommer att vidta.

Om företaget ska hantera och förvara SSKU i sina egna lokaler ska regionen också besöka företaget för att kontrollera att lokaler och övriga förhållanden är lämpliga från säkerhetsskyddssynpunkt. Alla som ska delta i uppdraget och kan antas få del av SSKU ska säkerhetsprövas. Om uppdraget är placerat i säkerhetsklass ska även en registerkontroll göras. De som får del av SSKU ska upplysas om den tystnadsplikt som gäller för uppgifterna.

När uppdraget är avslutat ska regionen säga upp säkerhetsskyddsavtalet. Regionen ska också se till att exempelvis nycklar och passerkort återlämnas, koder till larm ändras samt ev behörighet i IT-system med mera avslutas. Regionen ska meddela Säpo när ett säkerhetsskyddsavtal har ingåtts eller upphört att gälla.

2. Organisation

Regionens ordinarie samt ställföreträdande säkerhetsskyddschef (SSC) utses av regiondirektör och ska på tjänstemannanivå samordna och handlägga ärenden inom säkerhetsskyddet. SSC ska bl a medverka i att genomföra regionens säkerhetsskyddsanalys, vilken i korthet innebär att undersöka vilka säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter (SSKU), verksamheter och anläggningar som ska skyddas med hänsyn till Sveriges säkerhet eller till skydd mot terrorism.

SSC och dennes ställföreträdare är direkt underställd regiondirektören i frågor rörande säkerhetsskyddet.

3. Säkerhetsskydd

Det ingår i verksamhetschefernas ansvar att i samråd med SSC undersöka vilka SSKU i verksamheten som ska skyddas med hänsyn till Sveriges säkerhet. Detsamma gäller de verksamheter och anläggningar, vilka kräver ett säkerhetsskydd med hänsyn till Sveriges säkerhet eller skyddet mot terrorism.

3.1 Säkerhetsskyddschefens uppgifter

- Upprätta och följa upp rutiner avseende hantering av SSKU, t ex upprättande, diarieföring, förvaring och inventering
- Mottagare av SSKU
- Pröva behörighet att hantera SSKU
- Säkerhetsprövning av personal
- Rutin för säkerhetsbedömning av entreprenörer och leverantörer
- Delta vid upprättande av säkerhetsskyddsavtal
- Genomföra utbildning i säkerhetsskydd
- Kontaktperson mot Säpo
- Medverka vid upprättande av säkerhetsskyddsanalys
- I samverkan med säkerhetschef, polisen och regiondirektör fortlöpande bedöma hotbilder mot folkvalda politiker och vid behov vidta åtgärder.

3.2 Säkerhetsskyddsanalys

Säkerhetsskyddsanalysen är grunden för säkerhetsskyddet. Analysen är en inventering av skyddsvärda resurser kopplat till hot, risk och sårbarheter och ska leda till en konkret handlings- och åtgärdsplan. Analysen innebär att undersöka vilka SSKU, verksamheter och anläggningar som ska skyddas med hänsyn till Sveriges säkerhet eller till skydd mot terrorism.

Resultatet av säkerhetsskyddsanalysen ska dokumenteras och revideras vid behov.

3.3 Informationssäkerhet

SSKU behöver ett anpassat säkerhetsskydd, oavsett vilken form den har. Den kan finnas på papper eller vara elektronisk. Den kan vara en allmän handling eller ett internt arbetsmaterial.

3.3.1 Informationssäkerhetsklasser

SSKU ska delas in i säkerhetsskyddsklasser utifrån den skada som ett röjande av uppgiften kan medföra för Sveriges säkerhet. Indelningen i säkerhetsskyddsklasser ska göras enligt följande:

- Kvalificerat hemlig vid en synnerligen allvarlig skada
- Hemlig vid en allvarlig skada
- Konfidentiell vid en inte obetydlig skada
- Begränsad vid en ringa skada

SSKU ska inte förvaras på ett sådant sätt att obehöriga kan komma åt dem.

Behörig att ta del av SSKU, enligt säkerhetsskyddsförordningen, är endast den som:

- bedöms som pålitlig från säkerhetssynpunkt
- har tillräckliga kunskaper om säkerhetsskyddet
- behöver uppgifterna för sitt arbete i den verksamhet där SSKU förekommer

3.3.2 Upprättande av handling

När en allmän handling innehållande SSKU upprättas ska handlingen förses med uppgifter enligt följande, på första sidan ska anges:

- Handlingens beteckning
- Exemplarnummer
- Sidantal
- Antalet bilagor (om bilagor följer med handlingen)
- Sidorna i handlingen ska numreras i löpande följd

När det gäller framställande av handling i digitalform ska datorn inte vara kopplad till nätverket eller Internet när handlingen upprättas eller arbetas med. Dokumentet ska enbart sparas på en lös hårddisk alternativt ett USB-minne (krypterat). Hårddisken eller USB-minnet ska vara inlåst i godkänt säkerhetsskåp.

Fristående skrivare för utskrift ska användas.

3.3.3 Sändande av handling

Ska handling innehållande SSKU skickas ska den skickas med mottagningsbevis. Handlingen kan även lämnas över direkt till berörd person och ett mottagningsbevis ska upprättas.

Assuranstejp och stämpel ska förvaras som SSKU.

En handling innehållande SSKU ska aldrig skickas som epost eller bifogad fil.

3.3.4 Mottagande av handling

Den som hämtar försändelsen hos distributör ska kontrollera att försändelsen stämmer med kvittenslista och att försändelsen är oskadad. Om försändelsen är skadad ska den som hämtar försändelsen begära att distributören gör anteckning om skadans beskaffenhet. Mottagaren av försändelsen skall underätta avsändaren av försändelsen om skadan.

En kvalificerat hemlig eller hemlig handling ska kvitteras med namnteckning och namnförtydligande på ett särskilt kvitto, som ska upprättas i minst två exemplar. Kvittot ska förvaras hos myndigheten i 25 år. Detta gäller även vid ett återlämnande. Lämnas uppgifter i en kvalificerat hemlig eller hemlig handling muntligen eller genom visning ska det göras en kvittering eller anteckning om detta göras.

3.3.5 Diarieföring av handling

Inkommande handlingar som innehåller SSKU får inte öppnas på diariet. Brevet känns igen på att de har skickats som REK eller ASS och på kuvertet står t ex Försvarmakten, Säpo eller Länsstyrelsen.

Registratorn ska meddela SSC att en försändelse har anlänt. Kopia på kvitterat REK eller ASS behålls på diariet med bevakning att handlingen återkommer före registrering.

SSC öppnar själv brevet och låter sedan registratorn diarieföra handlingen. Om SSC inte finns på plats har stf SSC befogenhet att öppna och ta hand om handlingen. Om inte heller denna är tillgänglig ska diariet låsa in försändelsen i säkerhetsskåp. Försändelsen tas därefter omhand av SSC.

3.3.6 Förvaring och kopiering av handling

Handlingar innehållande SSKU ska förvaras i godkänt säkerhetsskåp. Om handläggaren har tagit fram en handling och denne behöver lämna rummet ska handlingen bäras med, alternativt låsas in.

Obehöriga får inte lämnas ensam på rummet om handling innehållande SSKU finns framme.

Kopiering av handlingar ska undvikas. Men om en kopiering eller utdrag måste göras ska det godkännas av SSC och en anteckning om detta göras på handlingen. Där ska det också antecknas till vem som kopierat eller utdraget har lämnats. På ett utdrag ska det även antecknas från vilken handling utdraget har gjorts.

Kopiering/utskrift får inte ske på skrivare eller kopieringsmaskin som är kopplad till nätverk eller har en minnesfunktion (hårddisk).

3.3.7 Upphörande och förstöring av handling

Handlingar eller materiel som innehåller SSKU ska förstöras på ett sådant sätt att åtkomst och återskapande av uppgifterna omöjliggörs. Förstöringen ska dokumenteras. Förstöring kan t ex ske maskinellt (dokumentförstörare) eller genom bränning.

I det fall en handling som är försedd med någon form av hemligbeteckning inte längre bedöms vara säkerhetsskyddsklassificerad, ska en anteckning om detta göras på handlingen. Denna anteckning ska innehålla uppgift om:

- Myndighetens namn
- Datum för anteckningen
- Vem som beslutat i saken

3.3.8 Inventering av handlingar

Handlingar innehållande SSKU ska inventeras och registerföras.

3.4 Fysisk säkerhet

Fysisk säkerhet innebär att hindra obehöriga att få tillgång till olika områden, t ex platser eller anläggningar där det finns SSKU eller bedrivs verksamhet som har betydelse för Sveriges säkerhet. Fysisk säkerhet kan också användas för att förhindra terrorattentat samt skydda personer eller egendom mot angrepp och brott. Den fysiska säkerheten kan t ex regleras på följande sätt:

1. Kort, koder och nycklar för olika förvaringsutrymmen, behörighetsnivåer (ska vara definierade och dokumenterade) och platser.
2. Byggnadstekniska åtgärder kan vara att en byggnad har delats in i olika sektioner. Det kan också vara uppsatta lås, stängsel och larm samt kameraövervakning.
3. Inre och yttre bevakning innebär rutiner och åtgärder för att kontrollera att ingen obehörig finns kvar i byggnaden eller i närområdet.
4. Passerkontroll, till exempel vakter som kontrollerar och registrerar in- och utpasserande eller passerkort med tillhörande personliga koder. Passerkort ska revideras regelbundet avseende behörighetsnivåer enligt punkt 1.

Exempel på platser eller anläggningar kan vara serverrum, plats för reservkraft, ställverk m m.

3.5 Personalsäkerhet

3.5.1 Säkerhetsprövning

Säkerhetsprövning ska göras innan en person deltar i säkerhetskänslig verksamhet. Prövningen ska klargöra om personen kan antas vara lojal mot de intressen som ska skyddas enligt säkerhetsskyddslagen och i övrigt är pålitlig ur säkerhetssynpunkt. Prövningen ska innefatta en grundutredning (genomförs av säkerhetschef vid nyanställning) samt registerkontroll, vilken är ett underlag i säkerhetsprövningen.

Den som berörs ska lämna sitt samtycke och delge de uppgifter som krävs. Regionen genom SSC är ansvarig för provningen.

Säkerhetsprovning kan bl a grunda sig på:

- personlig kännedom om den person provningen gäller
- uppgifter som framgår av till exempel betyg, intyg och referenser samt
- uppgifter från registerkontroll och särskild personutredning som kan ingå som en del i provningen.

3.5.2 Registerkontroll

Med registerkontroll avses i denna lag att uppgifter hämtas från register som omfattas av lagen (1998:620) om belastningsregister eller lagen (1998:621) om misstankeregister. Med registerkontroll avses också att uppgifter som behandlas med stöd av polisdatalagen (2010:361) hämtas.

Särskild personutredning ska göras vid registerkontroll som avser anställning eller annat deltagande i verksamhet som placerats i säkerhetsklass 1 eller 2. Regionen beslutar om vilka tjänster som ska placeras i säkerhetsklass. Regionen kräver svenskt medborgarskap för att få anställning på en befattning i säkerhetsklass 1 eller 2.

3.5.3 Säkerhetsklasser

- En anställning eller något annat deltagande i säkerhetskänslig verksamhet ska placeras i säkerhetsklass 1, om den anställda eller den som på annat sätt deltar i verksamheten
 1. i en omfattning som inte är ringa får del av uppgifter i säkerhetsskyddsklassen kvalificerat hemlig, eller
 2. till följd av sitt deltagande i verksamheten har möjlighet att orsaka synnerligen allvarlig skada för Sveriges säkerhet.
- En anställning eller något annat deltagande i säkerhetskänslig verksamhet ska placeras i säkerhetsklass 2, om den anställda eller den som på annat sätt deltar i verksamheten
 1. i en omfattning som inte är ringa får del av uppgifter i säkerhetsskyddsklassen hemlig,
 2. i ringa omfattning får del av uppgifter i säkerhetsskyddsklassen kvalificerat hemlig, eller
 3. till följd av sitt deltagande i verksamheten har möjlighet att orsaka allvarlig skada för Sveriges säkerhet.
- En anställning eller något annat deltagande i säkerhetskänslig verksamhet ska placeras i säkerhetsklass 3, om den anställda eller den som på annat sätt deltar i verksamheten
 1. får del av uppgifter i säkerhetsskyddsklassen konfidentiell,
 2. i ringa omfattning får del av uppgifter i säkerhetsskyddsklassen hemlig, eller
 3. till följd av sitt deltagande i verksamheten har möjlighet att orsaka en inte obetydlig skada för Sveriges säkerhet.

3.5.4 Tystnadsplikt

Den som med stöd av denna lag har fått del av uppgifter som förekommer i angelägenhet som avser säkerhetsprövning får inte obehörigen röja eller utnyttja dessa uppgifter. Den som på grund av anställning eller på annat sätt deltar eller har deltagit i säkerhetskänslig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja SSKU.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

4. Utbildning och kontroll

Regionen har skyldighet att se till så att personal som har säkerhetsprovats får utbildning i frågor om säkerhetsskydd. Därutöver ska regionen se till att det finns ett tillfredsställande säkerhetsskydd hos aktiebolag, föreningar och stiftelser över vilka regionen utövar ett rättsligt bestämmande inflytande samt hos anbudsgivare och leverantörer med vilka har träffats säkerhetsavtal.

Regionens SSC och ersättare ska ha genomfört utbildning i säkerhetsskydd. Andra berörda i regionen, vilka i mindre eller större omfattning kommer att hantera SSKU ska orienteras om lag, förordning och föreskrifter. Denna utbildningsuppgift åligger SSC.